

ликих акваторій і пов'язаними з цим мікрокліматичними, планувальними, візуальними та іншими параметрами території, чим більше відкритих громадських просторів, тим привабливішим є місто.

Формування єдиного водно-зеленого каркасу як основного планувального засобу забезпечення екологічної рівноваги міського середовища передбачає збереження і створення значних територій у межах берегових ліній, що виконують рекреаційні і природоохоронні функції. У зв'язку з цим виникає необхідність комплексного підходу до охорони і розвитку прибережних територій, при цьому враховуються природні і архітектурно-планувальні особливості організації узбережжя.

Водні об'єкти з їх прибережними територіями у місті забезпечують дві основні функції: підтримання екологічної рівноваги, вираженого у компенсації інтенсивного антропогенного впливу прилеглих урбанізованих територій, і забезпечення відпочинку населення. Крім цього найважливішою функцією узбережжя є демонстрація архітектурного вигляду міста. Найважливішим фактором сталого розвитку та якісного вдосконалення міського середовища є комплексний підхід до формування інфраструктури прибережних територій.

Якщо розглядати прибережні території як містобудівну підсистему, яка забезпечує ці функції, то для ефективної роботи необхідно забезпечення еколого-функціональної та архітектурно-планувальної цілісності цих територій на всіх рівнях містобудівної діяльності. Для кожного міста, що володіє унікальною природною основою, зв'язок з водним простором визначала і визначає історичний процес і закономірності розвитку, структуру та архітектурний вигляд, культурні традиції й уклад життя, типологію і статус міських просторів.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПІДТОПЛЕННЯ В УКРАЇНІ ТА ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Конюхова А.В.

Науковий керівник – Линник І.Е., д-р техн. наук, професор

Метою дослідження є визначення тенденцій розвитку підтоплення у регіонах світу та України.

Підтоплення – інженерно-геологічний процес, коли відбувається збільшення вологості ґрунтів або підняття рівня ґрунтових вод до граничних значень, за якими порушуються умови будівництва й експлуатації будинків і споруд, відбувається пригнічення та загибель зелених насаджень, засолення та заболочування земель сільськогосподарського призначення.

Підтоплення охопило багато міст світу в Україні, Росії, Казахстані, Великобританії, країн Західної, Центральної та Східної Європи, США, Бразилії, Індії, Китаю, навіть Саудівської Аравії.

Площа підтоплення в межах території України становить 79,44 тис. км², а кількість підтоплених населених пунктів – 4702. Особливо від підтоплення страждають Одеська, Миколаївська, Херсонська, Дніпропетровська, Донецька області. У західних областях України найбільші площі підтоплення збігаються з площею гірничих робіт у Львівсько-Волинському басейні.

Підтоплення в Харківській області розповсюджено в 39 містах та селищах міського типу, та в 205 селах Харківського, Великобурлуцького, Балаклійського, Барвінківського, Богодухівського, Близнюківського, Валківського, Вовчанського, Дергачівського, Дворічанського, Зачепилівського, Зміївського, Ізюмського, Лозівського, Красноградського, Кегичівського, Куп'янського та інших районів. Воно спостерігається на площі 200,8 км², ураженість території області складає 0,6 %.

Головним чинником підтоплення населених пунктів є природно високі рівні ґрунтових вод через розташування на заплавах та низьких терасах річок.

Найбільш інтенсивним є підтоплення сільських населених пунктів Балаклійського, Печенізького, Чугуївського і Шевченківського районів, де питома вага підтоплених сільських населених пунктів перевищує 20 % загальної кількості сільських населених пунктів районів.

Частина населених пунктів підтоплюється в результаті знаходження в зоні дії техногенного чинника, яким є підпір ґрунтових вод Червонооскільським водосховищем, Орільським водосховищем та каналом Дніпро-Донбас.

Підтоплення відбувається в результаті дії таких техногенних факторів: виток води з комунікацій; порушення стоку ґрунтових і поверхневих вод (наприклад, підпір ґрунтових вод штучними водоймищами); конденсація вологи поблизу фундаментів і під асфальтовим покриттям; накопичення атмосферних опадів у будівельних котлованах і виїмках; налив територій; зниження водозабору із верхньокрейдяного водоносного горизонту; засипання природних дрен (балок, ярів та вимивин).

Найчастіше засипання ярів призводить не тільки до підтоплення, але й до розвитку ерозійних і зсувних процесів. Так, підтоплення як фактор активізації зсувних процесів, має місце в містах Чугуїв, Куп'янськ, Красноград, Валки, Первомайськ та багатьох сільських населених пунктах області.

Одним з основних факторів підтоплення є будівництво ставків і водоймищ, яке проводиться без достатнього інженерно-геологічного обґрунтування.

Підтоплення призвело до погіршення стану забудованих територій та санітарних умов проживання людей, збільшення захворюваності, забруднення води і ґрунтів, заболочення значних ділянок землі.

Першочерговими об'єктами щодо захисту від підтоплення є такі населені пункти: Кегичівка, Сахновщина, Орілька і Хижняківка Лозівського району, Лиман Зміївського району, Циркуни, Черкаські Тишки, Борщова, Жовтневе та Липці Харківського району.

Площа підтоплених земель в м. Харкові складає 19 тис. га (рис. 1).

У місті Харкові в підтопленому стані знаходяться масиви Основи, Журавлівки, Центрального ринку, заводів "Будкераміка" та "Комсомолец", дамби по проспекту Леніна через Саржин Яр, схили річкової долини вздовж вулиці Клочківської, Журавлівські схили та інші.

Рисунок 1 – підтоплені території міста Харкова

Висновок. Визначено тенденції розвитку підтоплення в Україні та Харківській області. Виявлено підтоплені території Харківської області та міста Харкова і встановлено причини підтоплення

ОПТИМІЗАЦІЯ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ОРГАНІЗАЦІЙ У СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Пруднікова Т.Ю.

Науковий керівник – Косенко Н.В., канд. техн. наук, доцент

В останні роки збільшився інтерес до проектування і оптимізації бізнес-процесів закладів в сфері охорони здоров'я. Використання